

pæl paa to Steder, maa han ogsaa være valgbar paa to Steder. Hvad vil der skee, naar man ikke har en saadan Bestemmelse? Det overlades da til Vælgerne at undersøge, om den Mand, de ønske at vælge, er valgbar eller ikke, thi der staaer i Valglovens § 88: „Valgbestyrrelsen kan ikke forkaste Stemmer, fordi disse falde paa Mænd, om hvis Valgbarhed der kan reises Tvivl, men saadanne Spørgsmaal blive i fornødent Fald at afgjøre af Landstinget“. Hvorledes vi end skrive Loven, bliver det altsaa Vælgernes Sag at undersøge, om den Mand, de stemme paa, er valgbar eller ikke, og have de i den Henseende begaaet nogen Feil, bliver det Landstinget, der skal afgjøre, om Valget er gyldigt eller ikke, altsaa her, om en Mand, der menes at have Bopæl paa flere Steder, har havt Bopæl paa det Sted, hvor han er valgt. Der behøves saaledes ikke nogen Bestemmelse derom; men det synes dernæst ogsaa at være en Indskrænkning i Grundlovens Bestemmelse at indføre et saadant Tillæg; thi naar den ikke forlanger andre Betingelser end, at en Mand skal have Bopæl paa et vist Sted, maa han efter Grundloven være valgbar der, hvor han har boet, om han maaskee ogsaa har boet paa to Steder. Endelig forekommer selve Bestemmelsen os ikke hensigtsmæssig. Det blev ved 2den Behandling gjort gjældende, at der var noget Forunderligt i, at en Mand, saa at sige, skulde stille sig til Landstinget ved at forlange sig indført paa en bestemt Kredses Liste, og at det var Noget, man ikke fandt rigtigt eller samstemmende med den hele Valgmaade. Derfor lod man denne Bestemmelse ved 2den Behandling gaae ud; det vil sige, man satte en anden istedet derfor, og den Omstændighed, at man nu har opdaget, at det Forslag, man vedtog ved 2den Behandling, ikke vil strække til med Hensyn til dem, der ere mellem 25 og 30 Aar, idet de ikke ere Vælgere til Folkethinget, kan dog ikke medføre, at det bliver rigtigt at have en Bestemmelse om, at den, der vil vælges til Landstinget, skal melde sig til en vis bestemt Kreds. Følgen af en saadan Bestemmelse vil vistnok ogsaa blive, at de Mænd, som have Bopæl paa flere Steder, slet ikke melde sig og altsaa ikke blive valgbar paa noget Sted; thi have de Bopæl

paa flere Steder, ere de kun valgbar der, hvor de have meldt sig, og naar de slet ikke have meldt sig, kunne de ikke være valgbar paa noget af disse Steder. Dette kan i flere Henseender være forbundet med Ulemper, og det kunde meget let hændes, at Vælgerne netop ønskede at vælge en saadan Mand, som enten af Betsedenhed eller af Forglemmelse havde undladt at gjøre Anmeldelse, men de vare da afskaarne deraf derved, at Anmeldelsen ikke havde fundet Sted. Endelig staaer en saadan Anmeldelse heller ikke i Samstemning med hele det øvrige System; thi hvad skal der gøres med en saadan Anmeldelse til Valgbestyrrelsen? Der staaer ikke, at den skal bekendtgøres for Vælgerne, og der forelægges i det Hele ikke nogen Liste over de Valgbare; Vælgerne maa selv skaffe sig Kundskab om, hvorvidt en Mand er valgbar eller ikke. Der kan leve mangen en Mand i en Kreds, som er valgbar, men om hvem man ikke veed, at han er det, fordi man ikke har lagt Mærke til ham; han er dog ligesuldt valgbar, hvad enten han staaer paa nogen Liste eller ikke. Det synes altsaa, at denne Anmeldelse heller ikke har nogen praktisk Betydning eller er til nogen Nytte, og det forekommer os derfor langt simplere at undlade at træffe en Bestemmelse for dette Tilfælde, idet Grundlovens og Valglovens Bestemmelser ere aldeles fyldestgjørende i saa Henseende. Derefter kan en Mand ikke vælges, uden at han har Bopæl paa Stedet, og, har han det, er han valgbar. Om han har Bopæl paa to Steder og er valgbar paa to Steder eller ikke, er det Samme, naar han kun er valgt paa et Sted, hvor han er valgbar. — Et andet Forslag, jeg skal tillade mig at sige et Par Ord om, er det, der angaaer Fæsternes og Brugernes Valgret. Grundloven siger ikke Aludet, end at den, der har ydet Skatter af et vist Beløb eller findes blandt et vist Antal af de højeste Skatteydere, er Vælger; men den siger ikke, om det er Eieren eller Brugeren, der skal yde disse Skatter. Derimod troer jeg nok, at den naturlige Forståelse af disse Bestemmelser er, at kun den betragtes som Skatteyder, der som Saadan staaer i et vist Forhold til det Offentlige, saaledes at dette holder sig til ham, hvis Skatterne ikke blive ydede, og deraf vil